

Sygn. akt III AUa 306/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Karol Kotyński

Protokolant: Sekretarz sądowy Aleksandra Białecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2019 r. w Ł.

sprawy R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji R. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 29 stycznia 2019 r. sygn. akt VI U 952/18

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 306/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 września 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. odmówił R. S. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że po dniu 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, a nadto do 1 stycznia 2009 r. nie był zgłoszony do ZUS jako pracownik wykonujący pracę w warunkach szczególnych. Organ rentowy wskazał także, że do prac wykonywanych w warunkach szczególnych w myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, nie został zaliczony okres od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. oraz od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 1998 r., gdyż pracodawca nie potwierdził, że w tych okresach wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy z grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

We wniesionym od powyższej decyzji odwołaniu R. S. wskazał, że za pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się osoby wykonujące przed dniem 1 stycznia 2009 r. w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych oraz prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, bez względu na to, czy praca ta wymieniona jest w wykazach stanowiących załącznik do ustawy. Jednocześnie ubezpieczony podał, że na dzień złożenia odwołania nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, na dowód czego załączył świadectwo pracy z dnia 3 października 2018 r.

Odwołujący wniósł o zmianę kwestionowanej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków i dokumentów mających, w ocenie odwołującego, wpływ na nabycie prawa do świadczenia – emerytury pomostowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z przyczyn tożsamych z tymi, które wskazane zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 stycznia 2019 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI U 952/18 Sąd Okręgowy w Płocku oddalił odwołanie R. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. z dnia 14 września 2018 r.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

R. S., ur. (...), w dniu 13 sierpnia 2018 r. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

W okresach: od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. oraz od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. odwołujący pracował w zakładzie (...) w S. (późniejsza nazwa firmy: Domator – (...), następnie zaś: (...) Sp. z o.o.). Zakład pracy zajmował się produkcją włókna chemicznego – była to produkcja podstawowa. R. S. pracował w ww. zakładzie jako ślusarz remontowy przez cały okres zatrudnienia. Od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. wnioskodawca pracował w dziale instalacji i tworzyw. W tym dziale zajmował się budową instalacji wentylacyjnych. (...) wentylacyjne przeważnie były przez niego wykonywane na wydziale przędzalni – odwołujący zakładał, utrzymywał i konserwował instalacje. Zajmował stanowisko ślusarza remontowego. Pracował wtedy po 6 godzin dziennie, gdyż taki był wymiar pracy dla prac wykonywanych w warunkach pierwszej kategorii szkodliwości. Od dnia 1 lipca 1998 r. wnioskodawca rozpoczął pracę na akumulatorowni. Zajmował się tam wymianą akumulatorów, stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych, a także ładowaniem akumulatorów. Akumulatory były urządzeniami starszej generacji – oznaczało to, że trzeba było wymienić w nich kwas siarkowy i płyty ołowiowe. Akumulatory były potrzebne do wózków elektrycznych platformowych i widłowych, zaś sama akumulatorownia była oddzielnym pomieszczeniem na terenie zakładu. Odwołujący pracował w akumulatorowni przez 8 godzin dziennie. Obecnie odwołujący nie pozostaje w stosunku pracy.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych odwołującego, w jego aktach osobowych oraz na podstawie zeznań R. S. oraz świadków: R. J., T. O. i S. R.. Treść zgromadzonych w sprawie dokumentów nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron, stąd Sąd nie znalazł podstaw, aby z urzędu odmówić im wiarygodności i mocy dowodowej.

Motywuując wydany wyrok, Sąd I instancji stwierdził, że przedmiot sporu między stronami sprowadzał się do ustalenia, czy R. S. przysługuje prawo do dochodzonego świadczenia – emerytury pomostowej.

Jak wynika z zeznań odwołującego oraz przesłuchanych przez Sąd świadków, w spornych okresach czasu R. S. pracował jako ślusarz remontowy. Zarówno sam odwołujący, jak i przesłuchani świadkowie zgodnie zeznali, że odwołujący pracował od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. w dziale instalacji i tworzyw, a następnie w akumulatorowni. Wedle ich spójnych zeznań wnioskodawca wykonywał pracę na wydziale przędzalni, przy montażu i konserwacji instalacji wentylacyjnych, hydrauliką z kwasami i cieczami żrącymi. W okresie od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. ubezpieczony pracował przez 6 godzin dziennie (taki był wtedy wymiar pełnego etatu dla niego, gdyż pracował w warunkach pierwszej kategorii szkodliwości), później natomiast pracował po 8 godzin dziennie. Natomiast podczas pracy w akumulatorowni od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. zajmował się wymianą akumulatorów, stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych, a także ładowaniem akumulatorów.

Wszyscy przesłuchani w sprawie świadkowie zgodnie potwierdzili wersję przedstawianą przez samego odwołującego.

Sąd dysponował także dokumentarnym materiałem dowodowym sprawy, tj. dokumentami z akt osobowych odwołującego ze spornego okresu zatrudnienia. Są to dokumenty jasne, nie zawierają sprzeczności, Sąd w pełni dał wiarę informacjom w nich zawartym. Z dokumentów tych wynika, że wnioskodawca od 1997 r. zatrudniony był

w Wytwórni (...) na stanowisku operatora cięcia papieru i zwijania szpul. Sam odwołujący w swoich zeznaniach stwierdził, że ta działalność była poboczną działalnością zakładu pracy, jednakże przez cały czas pracował on jako ślusarz remontowy.

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego oraz na podstawie art. 4 oraz art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2017, poz. 664) Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne.

Sąd meriti podkreślił, że przesłanki z art. 4 powołanej ustawy wnioskodawca powinien spełnić łącznie oraz na datę wydania przez organ rentowy decyzji w przedmiocie prawa do świadczenia. Zasadą jest bowiem, że prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa (art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych). Niespełnienie przez ubezpieczonego wszystkich ustawowych warunków koniecznych do przyznania świadczenia powoduje wydanie decyzji odmownej. Wydanie takiej decyzji następuje również wtedy, gdy ubezpieczony nie spełnia chociażby jednego z ustawowych warunków niezbędnych do przyznania świadczenia.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02 kwietnia 2014 roku, sygn. akt III AUa 2302/13, LEX nr 1506769, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 lipca 2013 roku, sygn. akt III AUa 1664/12, LEX nr 1353759).

Za ugruntowane Sąd Okręgowy uznał stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 4 grudnia 2013 r. (II UK 159/13, LEX nr 1405231), zgodnie z którym możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych przewiduje natomiast art. 49 ustawy, według którego prawo to przysługuje osobie, która: 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3; 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12; 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Oznacza to, że art. 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby wnioskodawca spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy zauważył, że aby nabyć prawo do emerytury pomostowej odwołujący musiałby spełnić warunek posiadania na dzień 1 stycznia 2009 r. co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Dalej, Sąd Okręgowy przypomniał, że stosownie do treści art. 3 ust. 1 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Zgodnie z treścią art. 3 ust.

3 ustawy prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Przy ustalaniu długości wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ZUS uwzględnia tylko te okresy, wskazane w świadectwie pracy, w których praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody (Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 września 1984 roku, sygn. akt III UZP 48/84, LEX nr 14630). Przeprowadzenie innych dowodów przewidzianych na podstawie kodeksu postępowania cywilnego na okoliczność pracy w warunkach szczególnych dopuszczalne jest, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a ZUS kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument ten nie może zostać sporządzony. Postępowanie przed sądem (na skutek odwołania od decyzji organu rentowego) nie podlega ograniczeniom dowodowym, co wynika wprost z art. 473 k.p.c., zatem każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, Sąd nie jest związany środkami dowodowymi dla dowodzenia przed organami rentowymi (wyrok Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 1999 roku, sygn. akt II UKN 69/98, OSNP 2000/11/439).

Sąd I instancji podkreślił, że przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie, że odwołujący w sporych okresach czasu, tj. od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. oraz od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. pracował stale w pełnym wymiarze czasu pracy jako ślusarz remontowy. Tego rodzaju prace są zaliczane do prac w warunkach szczególnych na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983, nr 8, poz. 43). Prace wykonywane w okresie od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. zaliczyć można do prac wskazanych w wykazie A, dziale XIV „prace różne”, poz. 25 „bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”, zaś prace wykonywane w okresie od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. zaliczyć można do prac wskazanych w wykazie A, dziale XIV „prace różne”, poz. 13 „prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych” ww. rozporządzenia. W tej sytuacji odwołujący łącznie z okresem uznanym za udowodniony przez organ rentowy udowodnił co najmniej 15 letni staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze według starego wykazu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jednakże nie udowodnił tego okresu w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, a więc wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Ustawa o emeryturach pomostowych zawiera dwa wykazy: prac w szczególnych warunkach oraz prac o szczególnym charakterze. Prace, które wykonywał wnioskodawca w okresach: od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. na stanowisku ślusarza remontowego przy pracach na oddziałach związanych z wytwarzaniem tworzy sztucznych oraz od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. przy opróżnianiu, oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych nie znajdują się w wykazach prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze stanowiącymi załączniki do ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje zatem na uwzględnienie i Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony R. S. zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 4 i 49 ustawy z dnia 18 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. 2017, poz. 664) w związku z § 4 rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Skarżący wniósł nadto o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków: J. Z. oraz S. R. na okoliczność potwierdzenia, że skarżący w okresie od 29 marca 1992 r. do 1 lipca 1998 r. wykonywał w trakcie zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. (później Domator - (...), następnie (...) Sp. z o.o.) prace w szczególnych warunkach - prace rozbiórkowe i demontażowe, gdzie narażony był na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia. Jednocześnie wskazał, że potrzeba przeprowadzenia takiego dowodu powstała już po wydaniu przez Sąd wyroku w dniu 29 stycznia 2019 r. i stała się konieczna wobec treści uzasadnienia tego orzeczenia.

Zaznaczył, że powyższe uchybienia miały istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż doprowadziły do nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego, co w konsekwencji skutkowało oddaleniem odwołania.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Prawidłowo Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca nie wykazał wymaganego przez przepisy prawa stażu pracy w warunkach szczególnych, dlatego nie ma prawa do emerytury pomostowej. Emerytura ta ma charakter wyjątkowy, przejściowy, a dla jej uzyskania niezbędne jest spełnienie łącznie wszystkich warunków określonych w ustawie o emeryturach pomostowych. Warunki te zostały dokładnie określone w przepisach prawa, które należy ściśle interpretować.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2018.1924 t.j.) prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Przy czym w art. 3 ust. 1 ustawy zdefiniowane zostały prace wykonywane w szczególnych warunkach, a w ust. 3 prace o szczególnym charakterze.

Ustawa o emeryturach pomostowych dopuściła odstępstwa od przesłanki wymienionej w art. 4 pkt. 6, wskazując w art. 49, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, spełniła warunki

określone w art. 4 pkt 1- 5 i 7 i art. 5-12, a w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy, jest więc legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po 1 stycznia 2009 r. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy).

W okolicznościach niniejszej sprawy poza sporem było, że wnioskodawca po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem wymagany okres pracy w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze w wymiarze wynoszącym przynajmniej 15 lat wypracował przed dniem 1 stycznia 2009 r. Odwołujący nie spełnił również wymogu wskazanego w art. 49 ustawy, albowiem nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, a nadto dotychczasowego stażu pracy nie można zakwalifikować jako prac szczególnych w rozumieniu załączników nr 1 lub 2 do ustawy.

Osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62.; z dnia 22 lipca 2013 r., III UK 106/12, LEX nr 1555688, z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13; LEX nr 1405231).

Przepis art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób niespełniających warunku z art. 4 pkt 6 ustawy, zwalniając je z konieczności wykonywania po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jednakże wprowadza w to miejsce wymaganie, aby ubiegający się o przedmiotowe świadczenie spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Warunek ten został jasno wyrażony, wynika wprost z literalnego brzmienia art. 49 pkt 3 ustawy i jest zgodny z jej celem. W judykaturze przyjmuje się zatem, że w świetle tego przepisu nie ma podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być kwalifikowany jako okres pracy w warunkach szczególnych lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62; z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 185; z dnia 22 lipca 2013 r., III UK 106/12, LEX nr 1555688; z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13, LEX nr 1405231; z dnia 25 października 2016 r., II UK 373/15, LEX nr 217708).

Skoro wykaz prac określonych w art. 3 ustawy z o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu, to stan ten oznacza, że cech pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze nie mogą posiadać inne prace, choćby sposób ich wykonywania i ich jakość mogła obniżyć się z wiekiem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 12 grudnia 2017 r. w sprawie III AUa 868/16, Legalis nr 1712616).

Należy zaznaczyć, że zakres prac uznawanych za pracę w szczególnych warunkach wymienionych w ustawie o emeryturach pomostowych, wbrew zapatrywaniom skarżącego, nie jest tożsamy z zakresem takich prac, na które wskazuje ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Rozporządzenie Rady Ministrów

z 7 lutego 1983 r. o wieku emerytalnym pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. O ile bowiem prace przy budowie instalacji wentylacyjnych oraz prace w akumulatorowni przy wymianie akumulatorów, stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych są uznawane za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i odpowiednio Wykazu A, Działu XIV poz. 25 i 13 Załącznika nr 1 do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., to nie stanowią one prac wykonywanych w tych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W załącznikach do tej ostatniej ustawy zawężono znacznie wykaz prac świadczonych w szczególnych warunkach w porównaniu z wykazem zawartym w ww. rozporządzeniu z 1983 r., do którego odnosi się art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prace obejmujące bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wymienione są prace wskazane w wykazie oraz prace w akumulatorowni: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych, o których mowa w Wykazie A, Dziale XIV poz. 25 i 13 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., nie zostały wymienione w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych, nie są więc pracami w warunkach szczególnych ani o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Skarżący nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, rodzajowo skonkretyzowanej w załącznikach nr 1 i nr 2 do tej ustawy, aczkolwiek wykonywał pracę wymienioną w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., wymienioną w dziale XIV „prace różne”, pod poz. 25 oraz 13. Nie jest to jednak wystarczające dla uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

Z tych też względów wnioski o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków J. Z. i S. R. na okoliczność wykonywania przez wnioskodawcę w latach 1992-1998 prac rozbiórkowych i demontażowych w szczególnych warunkach podlega oddaleniu w oparciu o art. 227 KPC w związku z art. 391§1 KPC, jako nie mający istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. W pierwszej kolejności apelujący nie wskazał, do jakiego rodzaju prac wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych należałoby przyporządkować wykonywane prace rozbiórkowe i demontażowe. Poza tym wskazany okres niewiele ponad 6 lat przed 1 stycznia 2009r. pozostaje bez wpływu na nabycie prawa dożądanego świadczenia .

Wnioskodawca nie spełnił warunku posiadania do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, to jest do 1 stycznia 2009 r., co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, to jest zdefiniowanych w tej ustawie.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że praca wnioskodawcy w C. w S. w okresach: od 13 grudnia 1978 r. do 29 marca 1992 r. na stanowisku ślusarza remontowego w dziale instalacji i tworzyw oraz od 1 lipca 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. na akumulatorowni nie jest pracą wymienioną w wykazie nr 1 ustawy o emeryturach pomostowych. Praca uprawniająca do emerytury pomostowej, to praca wykonywana w warunkach wskazanych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ale też skonkretyzowana w załącznikach nr 1 i nr 2 do ustawy. Wnioskodawca nie wykonywał pracy tego rodzaju, dlatego nie spełnił przesłanek do nabycia prawa do emerytury.

W powyższych okolicznościach wnioskodawca nie może nabyć prawa do emerytury pomostowej, zaś treść apelacji wskazuje, że skarżący nie rozumie przesłanek nabywania prawa do emerytury pomostowej, myląc przepisy ustawy o emeryturach pomostowych z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 184 tej ustawy ustanawia inne kryteria nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym).

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy wydał trafny i zgodny z obowiązującymi przepisami wyrok, zatem apelacja wnioskodawcy jako całkowicie bezzasadna podlega oddaleniu w trybie art. 385 KPC.